

značilnost, ki črnomaljsko jurjevanje uvršča predvsem v tematske folklorniške festivale, je tudi čas prireditve, ki ne poteka na jurjevo, ampak šele junija. Govorimo o izumljeni tradiciji, ki povzema po nekdanjem jurjevanju samo ime in vsebino gledališkega prikaza.

Jurjevske šege in navade so danes le skromni ali močno preoblikovani ostanki še na prehodu stoletja zelo razvitih oblik praznovanj na celotnem slovenskem ozemlju. Večini so bili glavna vsebinska sestavina sprevodi otrok ali fantov, ki so od hiše do hiše nabirali darove. Pogosto so te svoje obiske spremljali s pesmimi.

Jurjevanje se je kot šega ohranilo tudi med našimi rojaki na avstrijskem **Koroškem**, zlasti v **Rožu**, in na **Štajerskem**, kjer na predvečer jur-

jevega zbirajo jajca in klobase za jurjeve cvrtnjake ali cvrke. Sicer pa v Sloveniji poteka kar nekaj sodobnih jurjevanj in prireditev v krajih, katerih ime je povezano z Jurijem. Med take sodobne oblike spada vsakoletno obiskovanje predsednika republike Slovenije, ki se zgleduje po nekoliko starejših obiskih korantov s Ptujkega polja. Dogodek ustrezno zabeležijo tudi mediji. Navajam zapis iz Dela:

»Ljubljana – Predsednik republike ... je včeraj sprejel zelenega Jurija, ki tradicionalno obišče predsedniško palačo. Tamburašem in članom otroške folklorniške skupine iz Vinice v Beli krajini, ki so pripravili krajši program, se je zahvalil, da so v glavno mesto tudi letos prinesli pomlad, svoje mlade goste pa je tudi pohvalil za ohranjanje tradicij...«

Jurjevanja s spremenjenimi vsebinami prirejajo tudi na novo. Tako so v **Lipovcih pri Beltincih** v Prekmurju pripravili prvo vaško jurjevanje leta 2010. Zbrali so se pod vaško lipo, na prizorišču, okrašenem s cvetočimi vejami čremse, in prepevali pesmi. Lipovski kuharji so pripravili šmarn z jajci, ženske pa pomladansko solato. Jurjujejo tudi v **Šentjurju pri Celju**, v **Župeči vasi** na Dravskem polju pa na jurjevo nedeljo blagoslovijo konje, ker sv. Jurija upodabljajo kot vojaka oz. viteza na konju, kako prebada zmaja. V občini **Rogašovci na Goričkem** v Prekmurju je jurjevo občinski praznik. V **Svetem Juriju** pripravijo povorko vitezov in konjenikov, kar je povezano z življenjem sv. Jurija, pogumnim vitezom iz Kapadokije v Mali Aziji, ki je pod Dioklecijanom umrl mučeniške

smrti. Od 11. stoletja so mu pripisovali legendarni boj z zmajem za rešitev kraljične Aje. Jurjevo praznujejo tudi na **Bizeljskem** in **Kozjanskem**. V številnih krajih cvrejo cvrtnjake, tj. velike jajčne omlete z ocvirki, saj je »jurjevo njihov praznik veselja do prihajajoče pomladi, podobno kot tudi na binkošti«, kot pogosto poudarijo lokalni mediji.

V številnih manjših in večjih krajih na jurjevo ali na Jurjevo nedeljo organizirajo SEJME. Tak sejem je bil pred 2. svetovno vojno in v nekaj poskusih po osamosvojitvi tudi na **Ljubljanskem gradu**. Sv. Jurij je namreč ljubljanski zavetnik in njemu je posvečena kapelica na gradu, kjer je bila vsako leto Jurjeva maša, po njej pa sejem z veselico na grajskem dvorišču oz. ob gostilni **Pri francoski štirni – Gril**. Na maši in sejmu so

Jurjevanje na Ljubljanskem gradu pred gostilno Pri francoski štirni, 30. leta 20. stoletja.